

Salgótarján és Vidéke.

Szépirodalmi és közgazdasági hetilap. — A Polgári Kör hivatalos lapja.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10.—	A Polgári Kör tagjai és tanítók részére:
Fél évre . . . 5.—	Egész évre . . . 6.—
Negyed évre . . . 2.50	Fél évre . . . 3.—
Egyes szám ára 20 fill.	Negyedévre . . . 1.50

Felelős szerkesztő:

Dr. CZIGLER JAKAB

Minden a lap szellemi részét illető külföldi anyagok valamint hirdetések és előzetesek a „Salgótarján és Vidéke” szerkesztőségéhez, vagy a Boros nyomdába intézendők.

Március 15.

(FA) Ezredéves történetünk lapjait forgatva, nemzetünk küzdelmei oly korhoz érnek az 1848. évben, mely pont határvonalat képez az előtte és utána következő események között.

Az események kiinduló pontja 1848. március 15. volt. Ezen napon sikerült a magyar nemzetnek megvásárolnia a sirt, melybe millióknak örömkönyvei kísérték a régi, rossz, elavult intézményeket. A sir keresztfáján ott ragyog az 1848. szám, mely a temetés és újjászületés éve. Eltemettük a rossz intézményeket, de ekkor született meg Magyarország szabadsága. Ezredéves történetünknek a március 15-e a legszebb napja, mert ekkor mondatott ki a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség.

A francia forradalom által elért sikerek tette serkentették a ltró nemzetünket és eredményül ezen három magasztos eszmét vívtuk ki.

Szabadság! Nemzetünk fenállása óta vágyott az ragaszkodott szabadságához. A nemzet, mely nem szabadságért küzd, hanem idejét léha semmittevással, mulatozással tölti, annak a nemzetnek nincs létjogosultsága, az — mint a világtörténelem tanítja — letűnik a szereplés szin-

teréről, annak nincs helye a világtörténelem porondján.

Szeretett hazánk történetét irányítói ezt mindenkor belátták és mindent elkövettek, hogy a nemzetet szabaddá tegyék. Vér és anyagi áldozatokba került a szabadság kivívása, kibékült az uralgódo nemzetével, mely harmóniát semmi sem zavarta, mert mindkét fel belátta, hogy csak egyetértéssel, együttes munkálkodással boldogulhat.

Egyenlőség! születésre nézve minden ember egyenlő, születétt légyen az biborban, fényes palotában, vagy a külvárosok legnyomorultabb viskójában. Ha felküzdi magát valaki azon polcra, melyen embertársai hasznát mozdíthatja elő, melyen a társadalom hasznos, munkás tagja lehet, ne éreztesse vele senki a nem közénk valóságot. És itt ismételnünk kell, amit már oly sokszor hangoztattunk, hogy sajnós, a társadalmi összeforrás egyik szétbontó eleme épen az, hogy a magasabb rangban születettek ahelyett, hogy igyekeznének lehajolni azokhoz, kik szívesen munkálkodnának, szívesen tennék magukat érdemessé a munka által, becsülés helyett az ellenkezőt tapasztalják; azok magasabbra emelkednek, csupán azért, hogy az osztályok közötti távolság minél nagyobb, feltűnőbb legyen. Ne a vagyon és születés, ne a vallás domináljon, hanem az ész, a tettevalóság.

Testvériség! Maga a kifejezés jelenteni akarja, hogy egymás iránt testvéri érzéssel viseltessünk. Mint a testvér testvérét, úgy szeresse egyik magyar a másikat. Kivétel ugyan minden téren van. Miként testvérek között akadnak néha viszálykodások, azonképen előfordulhatnak hasonló esetek egy nemzet gyermekei között is. Tény azonban az is, hogy napjainkban ezen magasztos eszme inkább csak véráldozattal megszerzett írott malaszt melynek valódi értelmét csak igen kevesen értik meg és érzik át. — Nem vagyunk egyféle agyagból gyúrva az bizonyos, az emberek létért való küzdelme azonban ne legyen olyan, hogy emiatt egy másik háttérbe szoríttassék, esetleg ereje megsemmisítessék. Érezze át minden ember, hogy egymás támogatására minden téren szüksége van, e támogatás nélkül ép ugy elpusztul, mintha a jól előkészített talajba elvetett mag, ha nélkülözi az élet feltételéhez szükséges nedvességet, fényt és meleget. A társadalmi életben ezen melegség: az együttértés és testvéri szeretet melege.

Most pedig midőn ime az 1848. év március hó 15-én elért eredmények nemes eszméit fejtegettük, jegyezzük jól meg magunknak, hogy a szoros értelemben vett társadalmi élet megalapításához ezen 3 nemes eszmenek állandóan szem előtt való tartása szükséges, mert ezek nélkül

TÁRCZA.

Bőrápolás.*)

Írta: Dr. Soltész József bőnyaorvos.

Az emberi testet fedő bőrnek, a test háztartásában oly fontos szerepe van, hogy annak ép- és sértetlen volta, tekintettel a testben végbemenő, és arakatunktól teljesen független életfolyamatok rendszeres lefolyására, sarkalatos feltételt képez.

Közismert tény, hogy égések, vagy leforrázásokból eredő sebzések, melyek a bőrfelület egyharmad részét elpusztítják, halálos kimenetelűek, ezt a tényt bizonyítja, az orvosi tudomány terén szerzett, évszázados tapasztalat, de hiszen nem is lehet ez másképp, ha megfontoljuk, hogy a bőr felületén nyíló millió- és millió likacsokon át képesek vagyunk a légzést támogatni, a mennyiben azokon át, élenyt vehetünk fel, és szénásvat választhatunk el, a verejtékkel pedig, képesek vagyunk a szervek életműködése közben felhalmozott, és a testre káros anyagokat kisselejtetni, a bőr egész felületén végülhúzó finom hajszáledények, vérrrel való teltségre, vagy vértelenítése által képesek vagyunk a vérkeringési viszonyokat befolyásolni; végül pedig, emiatt, hogy tapintási szervünk is a bőrben el van helyezve.

*) Felelőst: Dr. Soltész József bőnyaorvos az Ináson tartott vasárnapi összejöveteleknél.

A mint látjuk, a bőr egy nagyon komplikált összetételű készülék, mely működésében támogatja a szívet, a tüdőt és a veséket, sőt, ezek súlyos megbetegedésekor, hathatósan helyettesíti azokat.

Nagy felülete és ruganyossága által, leginkább máj, szív és vese megbetegedések alkalmával, a mikor ezen szervek tökéletlen működése folytán, az általuk készített, természetes nedvek, vagy direct megbetegedések által, túlprodukált káros folyadékok, melyek, ha a vérkeringésbe jutnak, a szervezeten megsemmisítenek, a bőr laza szövete közé szivárognak, itt addig maradnak, míg a megbolygatott egyensúly helyreáll. Azt látjuk a vizikórnál, és a sárgakórnál.

Együtt a bőr élettani működéséről, fontos tudnivaló az, azért, mert egy testi szervvel sem bánik az ember ily mostohán, mint épen a bőrrel, hozzájárul még ezen nemábnomsághoz, hogy a sarlatanizmus, a kuruzslásna körül oly bűnös, haszonleső túlbuzgóságot fejt ki, oly temérdek, haszonatlan, és az esetek túlyomó részében káros kenőcsöket, szeszeket, krémeket, hintőporokat stb. hoz a piacára, hogy szent kötelessége minden orvosnak, az embereket felvilágosítani, annál is inkább, mivel a hüség hiszékeny teszi, leginkább a nőket, és így nem kell csodálkoznunk, ha a szebbnél szebb elnevezésű bíró örökösifjúságot, és hihetően társadalmi diadalokat ígérő, titkos szerekek felülnek.

Jól vessék emlékeztetőbbe azt az igazságos természeti törvényt, hogy a természet sohasem szorúl a gyarító ember támogatására,

illetve korrigálására, bölcsen teremtette Isten az embert, és csak azt az egyet kívánja tőle, hogy alkotásán ne rontson, ne kísérletezzon.

Az egészséges bőr nem szorul semmine-mű mázra, és ha a természet nem törődve az emberek divat- és társadalmi mániájával, egyik-másiknak nem adott szalonképes arc illetve kézbőrt, az törődjék bele az elkerülhetetlenbe, iparkodjék ezen emberi felfogás szerinti szépséghibát műveltséggel, lelki jóssággal és egyéb erényekkel pótolni, de óvva intem attól, hogy a kalendárium, vagy az újságok hirdetéseiben feldicsért dicshymnussokkal övedzett, titkos szerekek adjon hitelt.

Ezt előrebocsátva, áttérök az egészséges testbőrnek ápolási tudnivalók elmondására.

A bőr tisztántartása az egyedüli gyógyszer, mely által a bőr épségbeumaradását állandóan biztosíthatjuk, nem kell abhor semmi más, mint természetadta viz.

Tekintettel arra, hogy a mindennapi foglalkozás közben, kezünk mindenféle poros, zsíros anyagokkal jön érintkezésbe, a szabadban, melyben tartózkodunk, az utcán felvert por arcunkat is ellepi, sőt ruházatunkon keresztül is hat, és itt a verejtékkel és a fagygy mirigyek váladékával egyesítve, idővel finom, de kemény réteget képez, mely a likacsokat betömve, a bőr rendszeres működését megakasztja, szükséges, hogy a mosásra használt víz meleg legyen, a meleg víz sokkal jobban oldja a bőrt szennyező anyagokat, felpuhítja és meglapítja, a bőrt fedő réteget, és annak elszorosodott, kiszáradt, és amaggy is feleslegessé vált részeit, melyek a mosás-

koros szülemény a társadalom.

E szent napon pedig minden magyar ember fohással forduljon az Egek Urához! Mindenható nagy Isten!

A mai napon áll dicső trónod zsá-molyán egy szegény mindenki által ma-gára hagyott, néptörzsszé alacsonyított nemzet. Buzgó imával fordul Hozzád: Oltó a nemzet fainak szívébe egymás iránti becsülést és szeretetet, hogy egy-mással egybeforrva, egyesült erővel véd-hesse szeretett hazáját.

Március Idusára.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Honfiai fájdalommal vegyes hazafi lelkesedés fogja majd el Tarján ünnepelő közön-ségét néhány nap múlva, március 15-ikének 61-ik évfordulóján. Ünnepelnek majd egy pár helyen, talán zászlódsízt olt majd a város, a gyülekezetek áhitatosan énekelik majd a Hymnuszt és Szózatot, szónokolnak, szaval-nak, és újra majd „hogy rabok tovább nem leszünk“, azután Thillnél vagy máshol foly-tatódik az ünnep és — — — másnap már eloszlik a honfiai fájdalommal vegyesen ha-zafi lelkesedés, csak elrontott gyomrok és berugott pasasok emlékeztetnek a nemzeti ünnepre.

Talán 61 évvel ezelőtt is így volt a nagy napon, talán akkor is voltak olyanok, akik énekeltek, szavaltak, szónokoltak azután elmentek, ha nem is Thillhez, de más-hová és ittak ettek a haza egészségére. Le-het hogy akkor is így rántották le a hazafi érzést a bor és a sör fertőjébe.

De március 15 után, mikor kenyérta-rásra került a dolog, akkor nem ugy volt, mint most, akkor szegény és gazdag, zsidó és keresztény, úr és paraszt együtt fogtak fegyvert a hazáért, akkor föltartás nélkül rohant nekik a honvédek a szuronyerdőnek és haldokolva is a hazát éltették, akkor mindent kockára tudtak tenni a hazáért. De most!?! Most előbb Thillhez vagy máshová kell menni a bátorságért, most ha a haza érdeke azt kívánja, hogy honi termékeket vásárol, hogy ezzel kenyeret adj ezer meg

ezer szegény kibajdosó magyarnak, most ha a haza azt kívánja, hogy ne fertőztesd ma-gyar n. elvünket idegen beszéddel, most ezt az áldozatot se tudjuk megadni a hazának.

Pedig most is énekelünk, szavalunk és szónokolunk, talán még hangosabban mint akkor énekeltek, szavaltak, szónokoltak, pe-dig mi is düh-sködünk, ha nem jön valaki közénk horda-bandázni, pedig mi is kérde-dünk a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméjével, mi, akik aljas talpayalóinkká, szolgálóinkká szeretnők tenni az egész vilá-got, mi, akiket a legbada rabbarab választalak választanak el egymástól, mi, akik egy ka-nal vízbe bele tudnók fojtani egymást.

De nem folytatom így tovább!

Én nem fogok ünnepelni. Nekem higgye meg Szerkesztő úr, mikor hallom és látom ezeket az üres komédiázásokat, valami hideg-ség, valami kimondhatatlan undor fut végig a hátamon. Mikor hallom tele tülövel éne-kelni, hogy „a nagy világon e kívül nincs számodra hely“, nekem mindjárt az amerikai magyarok jutnak az eszembe, én mindjárt arra gondolok, hogy ma már itthon meg legrosszabbul a sora a magyarnak. Higgye el Szerkesztő úr, hogy mikor hallom a szóno-koikat, hogy „a haza minden előtt“ vagy pe-dig „szeresd a hazát és ne mond“ nekem mindjárt az jut eszembe, hogy mi kiabájuk ezt, akik egy garas ára cerna gombot nem tudunk feláldozni a hazáért, mi, akik üres piperközésből nem veszük a hazai terméke-ket, mi, akiknél a legjobb torkú a legjobb hazafi.

De azért most idő, mikor én is ünnepe-lem, mikor én is boldogan fűtem szívem felé a három színű szalagot, mikor én is bol-dogan énekeltem a Hymnuszt és a Szózatot, mikor boldog voltam, ha hozzáértem ahhoz a koszorúhoz, amelyikkel a losonciai áldoz-tak elesett honvédek emlékének és akár hiszik, akár nem már én is sirtum ilyen je-lenetek alkalmával.

De most már nem ünnepelek!

Az a hazafiai lelkesedés, amit tanítóim oltottak belém ezem — most is él bennem, sőt különben virul mint azokban, akik éne-kelek, szavalok és szónokolni fognak a sza-badság, egyenlőség és testvériség születés

napján, de én higgye el Szerkesztő úr undo-rodom a mai ünnepelőktől, akiknek a vége a fő, az hogy milyen menü lesz Thillnél vagy máshol, akiknek az egész közbeeső komédiát el kellene hagyni és mindj. rt reggel Thillnél vagy máshol kellene kezdeni.

Myop.

A polgári iskola hangversenye.

Verejtékes munkának az eredményét mutatja be szombaton a hó 6-án este a sal-gótarjani állami polgári fiú- és leányiskola ifjúsága. El nem képzelhető roppant fárad-ságos munka hárult vezetőkre és tanulókra egyaránt s mindez azért, hogy egy estén pár száz főből álló közönségnek bemutassa, hogy jó nyugalom ev alatt mit végzett. Ter-netszetszerűleg arra kell gondolnunk, vajjon érdemes-e ilyen hosszú időt arra fordítani, hogy egy elvesztés estélyt rendezzünk? E kérdésre a nagy közönség nem adhat feleletet, mert őt csak az eredmény érdekli. Foglalkozhat-e kérdéssel az est rendezőse és foglalkoz-hat a szülő, ki gyermeke fáradságos mun-kájának közvetlen szemlélője. De míg az előbbi hivatásának buzgó teljesítéséhez so-rozza az ilyen funkciók teljesítését is, addig a szülő határtalan megelégedéssel és boldo-gossággal, örömmel és visszafojtott lélegzettel várja azon pillanatot, midőn gyermeke nyil-vánosan a közönség elé lép.

Nagyon sok okot sorolhatnók föl, melyek az efféle gyermekhangversenyek rendezését indokolták teszik, de helyszűke miatt térjünk át inkább az estélyre.

9 órakor a Vadász vígadó termét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Ritkán látunk ily szép számú közönséget, a köz-ség színe-java együtt volt, midőn a függöny felgördült és az ifjúsági énekkar rápendített gyönyörű szép kuruc dalokra, mit a jelenle-vők lelkesedéssel fogadtak. A celli búcsú előadása igen szép és megható, kísérete pe-dig igen kellemes volt. Paksy Aranka III. oszt. növendéket, nyugodt és biztos szavala-sáért dicséret illeti. Következett a „Két bábu története“ c. daltjáték. E számot Schneller Anna és partnere Czibor Erzsébet vitte.

nál alkalmazott dörzsölés által, a piszokkal együtt eltávolíthatnak.

A meleg víz ezen hatását, hathatósan támogatja a szappan használata, legjobb a közönséges fehér szappan, igaz ugyan, hogy nem éppen kellemes szaga van, de tisztítási célokra a legalkalmasabb.

A finom, szagos, ugynevezett stálettiszap-panokat, illetőleg megjegyzem, hogy fi onabb alkatrészekből készülnek, kevesebb benne a lúgtartalom, de a bennlevő glicerin és a szagosító illó (aethericus) olaj, az egészséges bőrre nincsennek jó befolyással.

Az egész test mosására használjuk a kádifürdőt, felnőttek részére szükséges körül-belül 150—200 ltr. gyermekek részére pedig 10—100 literig terjedő vízmennyiség. A víz-nek teljes tisztának kell lenni, oly patak vizét, melyet vegyszertől gyárakból beömlő hulladék illetve szennyvíz tisztátalaná teszi, vagy oly patak vizét, melyben timárok a bőrokat áztatják, vagy hentesek, a kolbászo-knak szánt beleket mosás, használni tilos, mert az állati bőrökön levő korhadó anyagok, nemkülönben az állati belek tartalma-ban tanyázó parányi kócsirák, nemcsak hogy veszedelmes, évekig tartó makacs bőrbetegségeket idéznek elő, de a bőr likacsain át a testbe hatolva, vérmérgezést idéznek elő. (lépfene, polkolyar).

Minden, a fürdésre szánt vizet jól fel-forralunk, a fürdőző egyéniségének mértén 35—40 fokig lehűtjük, a fürdőző nyakig ál

a vízben 15—20 percig, ezen idő alatt a meleg víz behatolása által a fent említett oldást folyamat rendszeren befejeződik, most következik a szappanhabbal való intenzív dörzsölés. A mint ez megtörtént, következik az egész testnek tisztá, a fürdő vizénél 2—4 fokkal alacsonyabb hőmérsékű vízzel való lehűltése. Nyilvános fürdőkben ezen célra zuhanyok állanak a fürdőzők rendelkezésére, azt azonban saját otthonukban is könnyű szerrel rendezhetik be.

A fürdőből kijövet, temperált lepedőbe burkolva leszáritjuk, nagy figyelmet fordítva azon helyekre, hol a bőr redők, vagy he-lyesokát képez, mint p. o. a hónalj, a nyak és lágyék tájék, mert ha ezen helyeket, hol bőr, bőrrrel szorosan érintkezik, tüzetesen nem száritjuk, az itt maradt nedvesség a fiatal hámat könnyen gyulladáshoz hozza, mi-által kiterjedt bőrgyulladások keletkezhetnek. Azt leginkább a csecsemőknel láthatjuk, hol ily kicsi mulszatok, a „kipállás“ név alatt eléggé ismeretes, kiterjedt, és fájós bőrgyulla-dásokkal találkozunk.

A fürdés gyakoriságát az illető egyéni akaratára bízunk, a munkás embernek heten-kint egyszeri fürdést ajánlunk, már azértis, mert manapság nincsen iparvállalat, mely munkásainak e jótékonyágot nem nyújtana, és a meleg kádifürdő használatát lehetővé nem teszi.

A másik tényező, mely az egészséges bőr-ápolásnál hathatós szerepet játszik, a

gőz, mely a víznek forrpointján felüli hevi-tésnél fejlődik.

Előnye a meleg fürdővíz, felett az, hogy a testet végigleg tisztá víz érinti, és így nagyobb oldó tulajdonsága mellett, a fertőzés esélye-ge teljesen kizárt.

De sajnos, a jótékonyan ható gőzfürdő-höz nem juthatunk oly könnyen, mint a min-den jobb háztartásban elkészíthető kádifürdő-ző, annak elkészítése bonyolodottabb, és rendszeren saját a célra berendezett, nagyobb szabású fürdőintézetekben lehetséges.

Ily gőzfürdőben az ugynevezett gőzkam-rát megtöltik gőzzel, a gőzkamra háttérében három, vagy négy lépcsőzetesen, egymás föl-e emelkedő falécből készült nyugagy van elhe-lyezve, azon célból, hogy a meleget fokoz-hatjuk, a physica törvénye szerint, a fürdőző tehát abban a gőzkamrában, tetszése és tes-tének szervei ópsége szerint, azt a nyugvó állapot fokot használja, melyen jól érzi magát, tehát az őt körülvevő gőz hőfoka, a test belsejében, akaratunktól független szervek működését lényegesen nem alterálja.

Tíz, tizenöt percnyi, e helyen való nyugodt hanyat, vagy oldalfekvés után a test-izzadása rendszeren tetőpontját érte el, felke-lünk, és a gőz kamrában levő, temperált ví-zű zuhany alá állva, lemosakszunk, most kö-vetkezik az egész testnek szappannal való ledörzsölése és ismét lemosása. Ily módon a fürdést befejezve, temperált lepedőbe burkolva, jól leszáritjuk testünket, és vagy egy óra

Előbbi a narancsvirág szerepében kedves játékával nyerte meg a közönség tetszését, a kis és igazán huzár alakra termett Czbur Erzsika pedig kackiás és snájdig megjelenésével páratlan tetszést aratott. Állandóan fürge mesterújsze oltotta belé a sikkes megjelenést. Kiváló szerep jutott Tisch Annának, ki a bohóc szerepében ügyes és alkalomszerű mókáival sokszor nevetette meg a közönséget.

A hangversenynek legsikerültebb pontja a „menuet de la cour“ következett. E táncban résztvevők méltán megérdemlik, hogy nevük a helyüti is szerepeljen, ezek a következők: Bauer Margit, Bauer Mariska, Bolner Erzsébet, Kupcsák Ilona, Ligeti Anna, Omilyák Gabriella, Rátsich Stefánia és Tisch Anna polg. leányiskolai növendékek. A táncot a színekben gazdag változatosság látványossága, a szereplők kecses lejtései pedig rendkívül érdekessé tették. Bauer Docika vezette a táncot, kire az ütemjelző nehéz számolás feladata hárult. A szilumi nem akaró zajos taps a tánc megismétlését eredményezte.

A műsor 5. száma Bischoff K. J. Szinfonijája Op. 20. volt. Igen sikerült száma volt ez is a hangversenynek, melynek érdekességét a darabban előforduló számos állati hangot utánozó hangszer fokozta.

A polgári iskola tehetséges hegedű művészei Vertig Antal és a kis Böhm Józsa vezették a hegedűsöket, collón Bander Lajos tanító ur kísérte a darabot igen szépen.

A műsor utolsó száma a „Jakob álma“ c. előkép volt. Impozáns látványosság és hatásos befejezése volt a hangversenynek az utolsó szám.

Vázlatosan ismertettük e sorokban a hangverseny lefolyását s reméljük, hogy nyájas olvasónk óhajának teszünk eleget akkor, amidőn most a rendezőséggel is foglalkozni kívánunk. E hangverseny rendezői szerény emberek — s nem akarunk elébe vágni a közlemlőknek — már eleve is kijelentjük, hogy az esetleges dicséret nem szivesen tükrik, de meg kell tennünk először is a rendezőség iránt való figyelmeség szempontjából és másodsor a saját megnyugvásunkra. — Ha pnsztán tudósítói kötelességünknek tennők eleget, úgy röviden végezhetnők, de mert mélyére láttunk a dolognak, és mert látókörrünk a hangversenyt megelőző idők terére

hosszat, az ily fürdőekben a fürdőzők rendelkezésére álló, ugynevezett pihenőben levő nyughelyen fekszünk.

Nyilvános fürdőben az a rossz szokás dívik, hogy a gózkamrából kijövet, az ott alkalmazott fürdőzők veszik munkába, és pedig löcára tektetik az embert, testét beszappanozzák, és masszírozzák, tehát a hasznost a jóval iparkodnak összekötni, de sajnos az ily maszsa a rendszeren nem szakképzett ember kezében, semmi haszonnal, de sok esetben kárral jár.

Az ily gőzfürdőben levő, hideg vízzel felt medencéknek használata nem ajánlatos, először, mert a meleg testnek, a hirtelen lehűtés megárt, másodsor, mert ily közbs használata szolgáló viztartályok, mint álló vizű medencék, pláne oly helyeken, a hol vízhiány miatt a vízzel takarékoskodnak, és nemcsak napokig, de sok helyen hosszabb ideig sem töltik meg friss vízzel, nem felelnek meg a tisztaság követelményeinek.

Ennyit az egészséges bőrnek ápolásáról egészségeses bőrről beszéltek, mert akár mily kis fokú legyen is a bőrnek káros elváltozása, nem beszélhetünk többé ápolásról, hanem gyógyításról, a betegség gyógyítása azonban, kizárólag az orvosok alkotmányos joga, kik szakértelemmel, az illető beteg egyéniségéhez mérten lelkiismeretes és tudományos alapon nyugvó gyógykezeléssel lesznek segítségükre.

is kiterjedt feltételül jogosítottnak érezzük magunkat, hogy bírálattunkat eme szemléldésünkre alapítva oly irányban tudósítsuk a nyilvánosságot, amint azt közvetlenül szemléltük.

A főrendezői szerepet a polgári iskola agilis tanára, Agh József vállalta. Ő kezdeményezte és ő vitte a megvalósulás stádiumába. Lankadhatatlan szorgalma kitarása és buzgalmanak köszönhetjük az est élvezetét. Figyelmessége a legapróbb részletekre kiterjedt, fizikailag és szellemileg a legnehezebb munkától sem riadt vissza és bámulatos szorgalommal végezte feladatát. Munkájában azonban segítőtársakra volt szüksége és ilyenre talált is. Különösen Gergely Stella, Musza Mária és Szántó Erzsébet polgári iskolai tanárúok személyében, kik fokozott ügybuzgalommal és páratlan lelkesedéssel rendkívül fárasztó munkát végeztek. A táncok betanítása, a daljáték, az előkép rendezése szorgalmas tevékenységök eredménye. Délutánonként a hangversenyre készítettek elő a gyermekeket, este pedig a késő éjjeli órákig a tolettek varrásának munkájával foglalkoztak.

A celli bucsut Aagh Józsefné urnó kísérete zongorán igen ügyesen, a többi zongorakíséreteket pedig Gergely Stella urhölgy látta el, bravuros játékával igen alapos művészetet mutatta be. A hangverseny műsorát Vaitzik Jenő a polgári iskola rajztanára festette, mely valóságos remek munka. Kívánatos volna, hogy a nyilvánosság előtt minél gyakrabban mutatná meg, mily ügyesen és szépen kezeli az ecsetet. Nemes cselekedetükért dicséret illeti Löwinger Rezsőné és Mohar Endréné urhölgyeket, kik zongora és pianót voltak szivesek kölcsön adni.

A hangversenyt kora reggelig tartó tánc követte.

Hirek.

Eljegyzés. Dr. Takács Adolf, bányatársulati orvos, eljegyezte Wetzler Jeanettet Nyitra Ujlakról.

Iskola látogatás. Istvánffy Gyula minisiteri biztos szakfelügyelő polgári iskolánk látogatására községünkbe érkezett.

Névnap. Lapunk nem szokta a névnapokat közölni, hogy most kivételt teszünk, annak oka, hogy március 9-én van Franciska napja. E napon ünnepli egész Salgótarján dr. Löwinger Rezsőné urnó névnapját. Ez évben is egész Salgótarján ünnepelte, a minden szép és nemesert lelkesülő és a szegényeket pártoló urnó névnapját.

Március 15. A Polgári Kör március idusának ünnepét f. hó 14-én vasárnap este tartja meg a kör helyiségében. Programm: 1. Hymnus. Erti Gábor vezetése alatt éneklő a közönség. 2. Felolvasás. Tartja: Wabrosch Béla acélgárja főmérnök. 3. Szavaltat. Heselitz Arpad. 4. Szózat. Erti Gábor vezetése alatt éneklő a közönség. — Az acélgárban szombaton este, az Iparos Otthon hétfőn ünnepli március idusát.

Szállongó hír. Ügylátszik vannak nálunk otyauok, kik korületünk szeretett képviselőjét még miniszternek is szivesen megtennék csak — képviselőnk ne legyen. Megtettek egyszer táblabíróknak, azt maga képviselőnk cablta meg. Ujabbban az a hír volt itten elterjedve, hogy dr. Jankovich Marcell pozsonyi közjegyzőnek lesz — sőt pláne van — kinevezve. Örömrünk, hogy al-

kalunk van ezt a hírt is megcáfolni, hogy dr. Jankovich Marcell továbbra is megmarad az a mi volt, kerületi érdekében ügybuzgón működő képviselő. Itt közöljük e hirre vonatkozólag képviselőnk levélét: Leghatározottabban kijelentem, hogy teljesen valótlán az a híresztelés, hogy engemet közjegyzővé neveznek ki. Csak ismétlhetem egy korábbi híresztelés alkalmából (táblabírói kinevezés) tett nyilatkozatomat, t. i. hogy semmifele kinevezéstől függő állás nekem nem kellett és nem kell.

Elhalálozás. Szily János, volt bányatársulati altiszt, f. évi március hó 1-énja budapesti klinikán tüdővészben hosszabb szenvedés után 37 éves korában meghalt. Az altisztikör, melynek egykor alelnöke volt temetésén, küldöttségileg képviseltette magát. A boldogult hült tetemei f. hó 2-án szülői kívánságára Tatatóvárosra szállítottak el.

Párbaj. Kedden f. hó 9-én reggel 8 órakor kardpárbaj folyt a Vadász nagytermében. Vész Gyula és Hrabéczy Géza vasuti tisztok voltak a párbajozó felek. A párbaj súlyos kimenetelű volt, amennyiben Hrabéczy 15 cm. hosszú és mélyebb vágást kapott a hasára.

A munka jutalma. Szép s a maga nemében ritka ünnepély folyt le f. hó 7-én vasárnap d. e. 11 órakor az acélgári kaszinóban. Horváth Gáspár az acélgárban 32 év óta dolgozó munkást ünnepele, abból az alkalomból, hogy a magas kormány ezen derék munkást elismerő oklevélle tüntette ki. A kormány megbízásából és nevében Szecsei Ernő t. b. főszolgabíró, a községi előjáróság nevében Tóth Gyula községi bíró és Papp János főjegyző, az acélgári tisztikar élen Jónásch Antal igazgatóval és munkatársai vettek részt, az ünnepélyen. Szecsei Ernő a kormány megbízásából üdvözölte az ünnepeltet, átadva a szép elismerő okiratot, melyhez a gyár már előzőleg szép keretet csinált. Tóth Gyula községinél előjárósága nevében szép beszédben adta kifejezését, hogy a munkát megbecsülik, szolgáljon ez buzdításul a többieknek. Jónásch Antal beszédében megköszönte a kormánynak, hogy derék munkásának kitüntetésében a gyárat is kitüntetés érte, üdvözölte az ünnepeltet s úgy ő, mint a tisztikar sorba kezelt szorítottak vele. Horváth egyszerű szép és őszinte szavakkal köszönte meg a tapasztalt jó indulatot. Az ünnepély után a jubiláns tisztelőre banket volt, melynél szebnél szebb felköszöntőkben nem volt hiány. különösen kitűnt Janikovszky Dániel szép diktóival.

Baleset. Sajnálatos baleset érte pénteken Hochhanser Károly helybeli iparost. Községünk egy közveszélyes alakja: Lőrinc Armin minden ok nélkül nekingrott és alaposan ajkon harapta. Mivel az ipát büntetni nem lehet, tekintve, hogy ezen az agylágyultság jellegét viseli magán, megfigyelés végett beszállították a balassagyarmati elme gyógyító intézetbe. Így községünk legalább egyelőre megszabadult egy kellemetlen és mindenkit megbotránkoztató nevezetességétől.

Amerikai rendszerű férfi szabóság! Ligeti Eörcs helybeli jónevű kereskedő a közönség igényeit és kényelmét akarván szolgálni üzletében amerikai rendszerű férfi szabóságot rendezett be. Minden egyes férfi öltöny 42 és 46 korona lesz.

Szerkesztői Üzenetek.

Dr. S. József. Beküldött cikkét, mint látni tetszik közöljük. B. ígéréteben bízva számunk közreműködésére és hathatós támogatására. Hírekért köszönet. Egyben pedig nagyon kérjük, hogy a közleményeket minden alkalommal, csak oldalunkon mellőztassék írni, mert az iv mindkét oldalra teleírt szöveg gyakori tévedéseket okoz.

MÁRCIUS 15-ÉN

THILL JÓZSEF

RÁKÓCZI

nagyvendéglőjében

ünnepélyes

társas vacsora.

Étlap:

Bélszin makarónival, vegyes szárnyas, pulyka, kappan, liba és malacpecsenye, hortobágyi turós csusza, giardinetto $\frac{1}{2}$ liter rizlingbor, 1 üveg viz.

1 teríték 2 kor. 50 fill.

Az estélyen Bódi Rudi első zenekara fog játszani.

Kezdeté este 8 órakor.

Előjegyezhetni Thill Józsefnél a vendéglőben.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban.

KÖNYVKÖTÉSZETI

munkák
elegáns
kivitelben
készülnek

A BOROS NYOMDA
könyvkötészetében.

A filléres
könyvtár
összes
példányai
kaphatók
a BOROS
nyomdában.

ANGOL
URI
SZABO.

Szép és divatos kifogás-
talan minőségű szövetek-
ből kívánatra többszöri
próbával készít öltönyöket
és téli kabátot, szakett
és felöltőt, különlegessé-
geket priosess és lovaglő
nadrágot, valamint papi
reverenát.

LÖRINCZE ISTVÁN
SALGÓTARJÁN,
A VÁROSKÁZAL SZEMBEN.

ANGOL
URI
SZABO.